

Nr 185.

Kungl. Maj:t:s proposition till riksdagen angående pension åt förre museitecknaren G. G. Liljevalls änka Fredrika Maria Elisabet Liljevall, född Lindbom; given Stockholms slott den 7 mars 1930.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:t:s
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Cl. Lindskog.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 7 mars 1930.

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDBIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Efter gemensam beredning med statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet anför departementschefen, statsrådet Lindskog härefter:

Från naturhistoriska riksmuseet och Sveriges geologiska undersökning har till Kungl. Maj:t inkommit en framställning om vidtagande av åtgärder för beredande åt änkefru Fredrika Maria Elisabet Liljevall, född Lindbom, av en årlig pension till det belopp, som kunde komma i fråga med hänsyn till storleken av den pension, som hennes avlidne man, förre tecknaren vid nyssnämnda båda institutioner Georg Gideon Liljevall innehaft.

Till stöd för framställningen har anförts följande:

Mannen Liljevall avled den 8 december 1928 efterlämnande sin nämnda maka i andra giftet.

Pension åt förre museitecknaren G. G. Liljevalls änka Fredrika Maria Elisabet Liljevall, född Lindbom.

Efter en 45-årig, synnerligen väl vitsordad och vetenskapligt betydelsefull verksamhet i statens tjänst tillerkändes Liljevall på Kungl. Maj:ts förslag genom beslut av 1919 års riksdag en årlig pension av 2,400 kronor, och tidigare hade han som ett offentligt erkännande för sin högt kvalificerade verksamhet av Kungl. Maj:t tilldelats medaljen »Illis quorum» av åttonde storleken.

Såsom icke ordinarie tjänsteman kunde Liljevall ej vinna inträde i civilstatens änke- och pupillkassa och därigenom tillförsäkra sin maka rätt till pension. Boets behållning enligt bifogade transumt av bouppteckning utvisar visserligen en behållning av 21,016 kronor 52 öre, men större delen av denna eller 13,000 kronor är bunden i tvenne små fastigheter i Lärbro socken, av vilka den ena genom testamentsbestämmelse skall tillfalla sonen i första giftet, Sven Georg Liljevall, och den andra är upplåten till en fattig släkting med familj. Cirka 2,000 kronor utgöres av lösörets värde. Å den återstående behållningen avgår vidare i bouppteckningen ej upptagna skatter för 1929 och 1930 cirka 600 kronor samt erlagda ombudsarvoden, lösen och stämplor 196 kronor eller tillsammans 800 kronor. En ytterligare reducering har drabbat tillgångarna därigenom, att en summa av 5,186 kronor 72 öre, i väntan på livränteköp vid årets slut hos pensionsstyrelsen, inestod hos allmänna sparbanken i Stockholm vid dennas betalningsinställelse och till nära hälften gått förlorad. De för änkefru Liljevalls uppehälle tillgängliga medlen uppgå således — förutom bostadsförmån — till föga mer än ett par tusen kronor. Då fru Liljevall, som är född 1864, därtill, såsom framgår av bilagda intyg av kyrkoherden i hennes hemförsamling, är oförmögen att själv försörja sig, föreligger här ett verkligt behov av hjälp. Med hänsyn till tecknaren Liljevalls utomordentligt förtjänstfulla livsgärning i statens tjänst och de behövande omständigheter, i vilka hans efterlämnade maka befinner sig, synes därför av statsmedel en pension böra beredas henne under återstående livstid.

I ärendet hava utlåtanden avgivits den 10 februari 1930 av statskontoret samt den 26 februari 1930 av vetenskapsakademien, som hört sina ledamöter f. d. professorn Hjalmar Théel och professorn Erik Stensiö.

Statskontoret har utlätit sig sålunda:

På grund av vad handlingarna innehålla förefaller det statskontoret billigt, att någon pension utverkas åt Liljevalls änka; och vad beloppet beträffar får statskontoret — jämte meddelande, att den Liljevall av 1919 års riksdag beviljade pensionen å 2,400 kronor ökades med pensionstillägg enligt kungörelsen nr 360/1922 och förhöjningar enligt kungörelsen nr 280/1925, så att pensionsförmånen efter ingången av juli 1925 utgick, oberäknat dyrtids-tillägg, med ett årsbelopp av 2,916 kronor — framhålla, att ungefär $\frac{1}{4}$ av sist-nämnda belopp eller förslagsvis 708 kronor kan anses vara lämpligt i detta fall. Pensionen synes böra få åtnjutas från och med månaden näst efter mannens död eller alltså från och med ingången av år 1929.

Professorerna Théel och Stensiö hava anfört, bland annat:

Liljevalls utomordentligt förtjänstfulla livsgärning i statens tjänst torde enligt vår uppfattning redan i och för sig vara ett tillräckligt bärande skäl för, att en pension av statsmedel bör utgå till hans efterlevande maka. Tages därtill i betraktande, att Liljevall såsom icke ordinarie tjänsteman ej kunde vinna inträde i civilstatens änke- och pupillkassa för att därigenom tillför-

säkra sin maka pension, och att den ekonomiska ställningen i boet är sådan, att de för fru Liljevalls uppehälle tillgängliga medlen — förutom bostadsförmån — uppgå till föga mer än två tusen kronor samt att fru Liljevall är oförmögen att själv försörja sig, synes oss därjämte i hög grad be- hjärtansvärt, att en pension av statsmedel beviljas henne.

Vetenskapsakademien har tillstyrkt *dels* att pension av statsmedel beviljas änkefru Liljevall, *dels* att denna pension måtte utgå med det av statskontoret föreslagna beloppet.

Det sålunda anförda synes mig innefatta tillräckliga skäl för att pension beredes änkefru Liljevall. Pensionen torde böra utgå från allmänna indrag- ningsstaten. Beträffande beloppet av pensionen och tidpunkten, från vilken densamma bör utgå, ansluter jag mig till vad statskontoret föreslagit.

Departement-
schefen.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att förre tecknaren vid naturhistoriska riksmuseet och Sveriges geologiska undersökning Georg Gideon Liljevalls änka, Fredrika Maria Elisabet Liljevall, född Lindbom, må från och med den 1 januari 1929 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 708 kronor.

Vad departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

H. B. Hammar.
